
Тұмаудың түрлері

Тұмау. Жалпы шолу

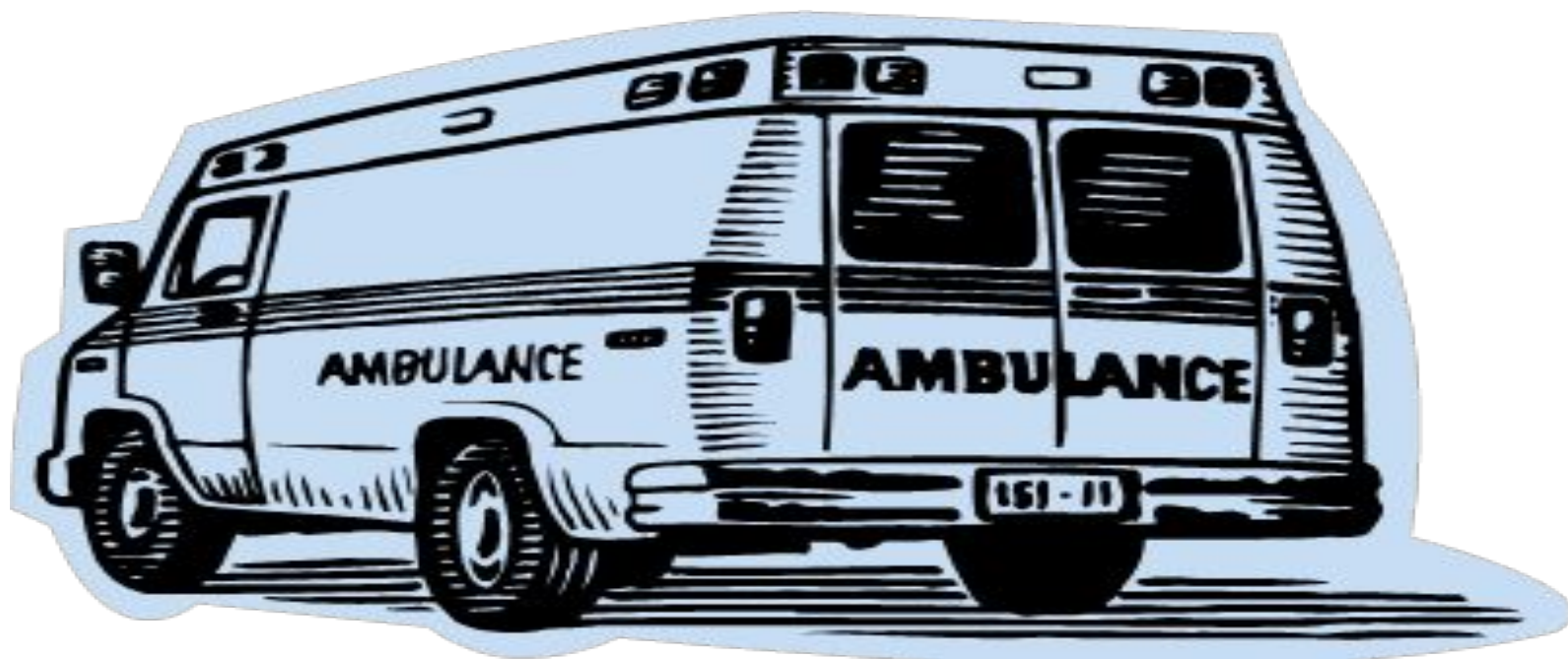
Тұмау , грипп (лат. grippus фр. gripper – “бас салу, шап беру”), инфлуэнца – тыныс жолдарының жұқпалы вирустық ауруы. Аурудың қоздырғышы – ортомиксовирустар, олардың үш типі: А, В, С бар. Өте жұқпалы ауру. Тұмау вирусының сыртқы қабыршағының құрамында гемагглютицин (оны Н әрпімен белгіленеді) және нейраминидаза (N әрпімен белгіленеді) болады. Олар әр түрлі факторлардың әсерінен өзгеріп, тұмау вирусының жаңа вариантын түзуі

Тұмаудың таралуы

Тұмау вирусы өте тез тарайды. Инфекцияны қоздырушы – тұмаумен ауырған адам. Қоздырғыштар науқас адам жөтелгенде, түшкіргенде және қақырық, сондай-ақ науқас адам пайдаланған заттар, т.б. арқылы таралады. Ауалы-тамшылы жолмен түскен вирус жоғ. тыныс жолдарының беткей клеткаларына С-қа дейін), асқа тәбеті болмайды. Басы ауырып, бұлшық еттері сыздайды. Адамға тұмау тигеннен кейін бірнеше сағ-тан соң (кейде 1 – 2 күннен кейін) мұрыннан су ағады, даусы қарлығып, жөтеледі, қақырық пайда болады, иіс сезуі нашарлап, көзі қызарады. Аурудың жасырын кезеңі 1 – 4 күнге созылады. Тұмау кезінде науқастың денесі дел-сал болып, тамағы мен тыныс жолдары ашиды, дене қызуы көтеріліп (38 құлаққа, тамаққа, тыныс жолдары мен өкпеге зақым келтіруі мүмкін. Т-дан жазылғаннан кейін организмде иммунитет пайда болады, ол А типінен кейін 1 – 2 жылға, В типінен – 2 – 3 жылға созылады, С типінен кейін тұрақтанады. Сондықтан С типімен ауырған адамдар тұмаудың бұл түрімен қайталап ауырмайды.

Тұмау: қатері және түрлері

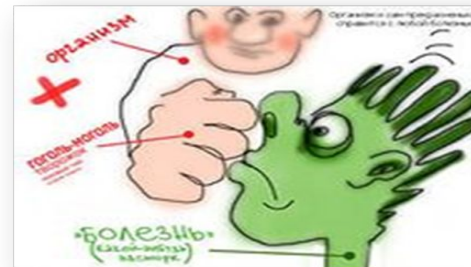

■ **Тұмаудың ең басты қатері –** бактериалды пневмония; ринит, синусит, бронхит, отит; жүрек қан тамырларының асқынуы сияқты аурулардың оррын алуы. Тұмау ел арасында сауығуы өте жеңіл ауру аталғанымен, оның салдары **өлімге дейін жеткізуі мүмкін.**

Тұмаудың түрлері:

Эпидемиолог мамандар бүгінгі таңда әлем бойынша вирустық аурудың 200 түрі бар екенін зерттеп, дәлелдеді. Ол – адамның инфекциялық патологиясында маңызды рөл атқарып, ерекше орынға ие болған ауру түрі. Тұмау вирусы домалақ немесе сопақша пішінді, диаметрі 80-100 см. Құрамында РНҚ бар. Бөлме температурасында тұмау вирусы бірнеше сағаттан кейін өзінің белсенділігінен айырылады, ал 65 С градусқа дейін қыздырғанда 5-10 минут аралығында өледі. Ол қышқыл тез бұзылады, кептіргенге шыдамайды, эфир спирт және басқа залалсыздандыру ерітінділерінде жойылады. Ультракүлгін сәуле мен ультрадыбыстар тұмау вирусын тез жояды.

Тұмаудың таралуы

Бір мезгілде бір болыс, өлке, тіпті бүкіл жер жүзі адамдарының жаппай ауруы мүмкін. Бір ауырған адам бір-екі жылға дейін қайтып тұмаумен ауырмайды. Тұмау салқын кезде жиі, ыстық кезде сирек кездеседі. Кейде адамға суық тиіп, тыныс жолының жоғарғы бөліктері қабынып, оның тұмауға ұқсауы да мүмкін. Бірақ бұл тұмау емес. Ол салқын тигенде мұрын, көмей, жұтқыншақтарды жайлайтын басқа микробтардың әрекеті.

Тұмау вирусы өте тез тарайды. Инфекцияны қоздырушы – тұмаумен ауырған адам. Тұмауды қоздыратын вирустар (микробтар) тыныс жолының кілегей қабығында өсіп-өнеді.

Тұмау тиген адам аурудың микробын жөтелгенде, түшкіргенде және қақырығы арқылы ауаға таратады. Сондай-ақ тұмау вирусы науқастың ыдысы, сүлгісі, қол орамалы, кітабы және т.б. арқылы жұғады.

Тұмау вирусының түрлері

- Ғалымдар тұмау вирусының 3 түрін бөліп көрсетеді:
А, В, С.

- **А вирусы**- өте қатерлі тұмаудың вирусы болып табылады. А вирусына қалай жануарлар тұмаулары тән болса , солай да адамдар тұмауы тән болып табылады. Жануарлар тұмауымен адамдар ауыра алмайды. Және керісінше. Дәл осы вирус түрі пандемия және т.б. Эпидемиялық аурулардың бастауы болып табылады.
- **В вирусы** – қатері жағынан II орын алатын вирус болып табылады. Ол тек қана тұмаудың алдыңғы стадияларының бірі болып табылады. Бірнеше мемлекеттерге дейін таралуы мүмкін. Бұл вирус түрі тек қана адамдарға тән болып табылады.(Көбіне нәрестелерге).
- **С вирусы** – адамдарға тән вирус түрі. Ғалымдармен аз зерттелген. Белгілері өте айқын болып табылады.Балаларға тән вирус.(Жөтел, ыстықтың көтерілуі т.б)

